

U ras mięsnych młode pozostają z matkami aż do czasu odsadzenia. Jak zachowanie krów matek wpływa na późniejszą odporność cieląt?

W stadach bydła mięsnego cielęta pozostają z matkami lub krowami mamkami od porodu do wieku mniej więcej 6-8 miesięcy. W związku z tym instynkt macierzyński ma tu większe szanse, by zostać eksponowany, niż w wypadku krów użytkowanych mlecznie. Zauważa się też różnice w troskliwości pomiędzy poszczególnymi rasami mięsnymi. Na przykład krowy rasy salers przejawiają silny instynkt macierzyński i wobec tego są bardziej agresywne w stosunku do potencjalnego zagrożenia dla cieląt. Ze względu na tę zwiększoną troskliwość krowy tej rasy często wykorzystuje się je jako mamki.

W stadach bydła mięsnego cielęta pozostają z matkami do wieku mniej więcej 6-8 miesięcy.

Fot. Pixabay

Wzmocnienie więzi krowa-cielę

Po porodzie krowa zaczyna lizać młode. Jest to masaż pobudzający krążenie oraz czynność pogłębiająca więź między krową a potomstwem. Po kilkunastu-kilkudziesięciu minutach od porodu nowo narodzone cielę próbuje wstać i dostać się do wymienia. Młode pobiera siarę i później mleko bezpośrednio z wymienia, co oczywiście dodatkowo wzmacnia wspomnianą więź. Cielęta mają też nieograniczony dostęp do mleka krowy matki przez kolejne miesiące odchowu.

Opiekuńczość krów a odporność cieląt

Na przyrosty dobowe cieląt w stadach bydła mięsnego wpływa między innymi zachowanie macierzyńskie krów. Bezpośredni wpływ matki, czyli opiekuńczość, i częste pobieranie siary wpływają korzystnie na przyrosty cieląt w pierwszym okresie życia. Instynkt macierzyński i troskliwość objawiają się poprzez lizanie potomstwa, dopuszczanie do wymienia i umożliwianie swobodnego pobierania pokarmu.

Bezpośredni wpływ matki, czyli opiekuńczość i częste pobieranie siary wpływają korzystnie na przyrosty cieląt w pierwszym okresie życia.

Fot. Pixabay

Zdarza się jednak, szczególnie w przypadku pierwiastek, że krowa w mniejszym stopniu przejawia matczyną opiekuńczość. Rzadziej liże cielę, nie dopuszcza go do wymienia lub przerywa jego ssanie swoją ruchliwością. Może to mieć negatywny wpływ na poziom odporności biernej cielęcia i efekty odchowu. Trzeba bowiem pamiętać, że cielę musi pobrać pierwszą siarę maksymalnie do 2 godzin od porodu. Jeśli krowa nie dopuszcza młodego do wymienia, należy zdoić siarę i podać ją cielęciu np. z butli.

Trudne porody a odporność cieląt

Z powodu większej masy ras mięsnych (na przykład rasa belgijska biało-błękitna) porody są trudniejsze niż u krów ras mlecznych. Wiąże się to przede wszystkim z wyższą masą urodzeniową cieląt. W konsekwencji możemy się spodziewać komplikacji podczas wycielenia. Stopień trudności porodów może się w dodatku różnić pomiędzy poszczególnymi rasami bydła mięsnego. Trudny przebieg porodu jest wymieniany jako jeden z czynników wpływających na zmniejszenie ilości i jakości siary oraz odporności biernej cieląt. Może nawet dojść do całkowitego zahamowania produkcji siary, na przykład przy cesarskim cięciu.

W większości przypadków nie mamy wpływu na stopień trudności porodów; to cecha charakterystyczna dla danej rasy. Jednak warto mieć to na względzie przy doborze zwierząt do rozrodu – rasy w krzyżowaniu towarowym lub w doborze buhajów w haremowym systemie krycia w stadach bydła mięsnego.

Sprawdzonym rozwiązaniem, m.in. gdy krowa nie przejawia troskliwości, a cielę jest słabe, jest stosowanie bardzo dobrych dodatków paszowych, takich jak [Colostrin](#). To specjalistyczny dodatek do

Colostrin jest specjalistycznym dodatkiem do pójła. Fot. Josera

pójła, zawierający immunoglobuliny wzmacniające organizm cielęcia. Działanie tego środka chroni młode zwierzęta przed biegunkami i powoduje, że są one bardziej odporne na choroby.

Źródła

- Altman J. (1966). Biologiczne podstawy zachowania. *Warszawa: PWN.*
- Nowicki B., Zwolińska-Bartczak I. (1983). Zachowanie się zwierząt gospodarskich. *Warszawa: Powszechna Wydawnictwo Rolnicze i Leśne.*
- Szulc T., Zachwieja A. (1998). Siara – eliksir życia osesków. *Wrocław: Wydawnictwo Akademii Rolniczej we Wrocławiu.*